

Интервју са генерал-мајором Тиосавом Јанковићем,
начелником Оперативне управе (Ј-3) ГШ ВС

ЈАЧАЊЕ ВОЈСКЕ СРБИЈЕ ЈЕ НЕЗАУСТАВЉИВ ПРОЦЕС

Садашња Оперативна управа (Ј-3) Генералштаба Војске Србије наставља традицију Оперативног одељења Главног ђенералштаба српске војске Кнежевине Србије и Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца, Прве управе Генералштаба Југословенске армије, Југословенске народне армије и Војске Југославије, што указује да је једна од управа са најдужом традицијом у Генералштабу. Овом Управом су, између осталих, руководили и војводе Путник, Бојовић и Мишић. Пред обележавање Дана Војске Србије, о најважнијим сегментима њеног живота и рада, разговарали смо са генерал-мајором Тиосавом Јанковићем, начелником Оперативне управе (Ј-3) ГШ ВС.

Разговарао Александар СКАКИЋ
Фото: Маријана Јанковић

У СУСПРЕТ ДАНУ ВОЈСКЕ СРБИЈЕ НЕМИНОВНО СЕ НАМЕЋЕ ОСВРТ НА ГОДИНУ ИЗНА НАС. ИЗ ВИЗУРЕ НАДЛЕЖНИХ ПОСЛОВА ОПЕРАТИВНЕ УПРАВЕ (Ј-3) КАКО БИСТЕ У КРАТКИМ ЦРТАМА СУМИРАЛИ ПЕРИОД ОД ПРОШЛОГ ПРАЗНИКА ДО ДАНАС?

– Из угла Оперативне управе претходна година, као и све друге, била је богата планским, али и ванпланским задацима и активностима. Оно што представља рутину рада у Оперативној управи – јесте непрекидно праћење реализације задатака из све три мисије Војске Србије. Ту пре свега мислим на реализацију задатка обезбеђења административне линије према АП Косово и Метохија и контроле КЗБ, као и на контро-

лу и заштиту суверенитета ваздушног простора. Ове задатке извршавају Копнена војска и РВ и ПВО, али их Оперативна управа из своје надлежности прати, усмерава и координира. Значајан сегмент рада Управе јесте и праћење ангажовања у мултинационалним операцијама, тј. у мисији изградње и очувања мира у свету. Тај сегмент рада Оперативна управа са својим потчињеним саставима, Центром за мировне операције и Центром за обуку јединица за мултинационалне операције реализује непрекидно, на дневном нивоу. Наравно, ангажовани смо и у домену активности треће мисије наше војске, која се односи на помоћ цивилном становништву. Када год је то потребно Војска у складу са одлукама надлежних и расположивим ресурсима излази у сусрет органима локалних самоуправа у погледу рашчишћавања после снежних наноса, промшћавања водотокова, чишћења речних корита, изградње путева, водоснабдевања и бројних других задатака.

ЈЕДАН ОД КЉУЧНИХ СЕГМЕНАТА РАДА УПРАВЕ НА ЧИЕМ СТЕ ЧЕЛУ ЈЕ ПРАЋЕЊЕ, АНАЛИЗА И ПРЕДЛАГАЊЕ МЕРА ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ БОРБЕНЕ ГОТОВОСТИ ВОЈСКЕ СРБИЈЕ. МОДЕРНИЗАЦИЈА ВОЈСКЕ СРБИЈЕ, СТАЛНА УЛАГАЊА И НАБАВКА НОВОГ НВО ЈЕ ВЕЋ ПОСТАЛА КОНСТАНТА У ПОСЛЕДЊИХ НЕКОЛИКО ГОДИНА И ВИТАЛАН СУ ДЕО УНАПРЕЂЕЊА СПОСОБНОСТИ И БОРБЕНЕ ГОТОВОСТИ НАШЕ ВОЈСКЕ. ПОСТОЈИ ЛИ НЕШТО ШТО ИЗДВАЈАТЕ КАО ПОСЕБНО ВАЖАН СЕГМЕНТ ОВОГ ПРОЦЕСА И МОЖЕТЕ ЛИ ИЗНЕТИ ОЧЕКИВАЊА ЗА НАРЕДНИ ПЕРИОД?

– Способности војске се изграђују и одржавају реализацијом задатака из домена више чинилаца способности. За реализацију наведених задатака надлежне су бројне организационе целине у МО и ВС, као и команде, јединице и установе Војске Србије, али Оперативна управа је та која прати изградњу стања и способности ВС у целости. То је непрекидан процес који се формално завршава годишњом анализом стања, оперативних и функционалних способности Војске Србије, која нам даје тренутне показатеље и правце даљег поступања.

Кад се говори о развоју способности кроз више чинилаца, наоружање и војна опрема се сматра једним од најважнијих. У последњих десетак година значајно смо унапредили стање, кроз модернизацију постојећег наоружања и набавку нових средстава ратне технике произведених у земљи и

иностранству, што је само по себи значајно унапредило способност Војске, али је било и замајац у ревизији доктрина, организацијској доградњи јединица Војске, школовању, усавршавању и обуци кадра, развоју инафраструктуре и свакако подизању морала припадника Војске. Све наведено допринеси да Војска поседује способност реаговања довољним снагама, ефикасан систем командовања, способност размештања и заштите снага у зони операције, способност извршења наменских задатака и потребног трајања на бојишту. Задатак Оперативне управе је да с једне стране прати и цени способности снага, а с друге стране исте пројектује и уграђују у планове употребе, који дају одговор у случају неке кризне ситуације.

КАДА ЈЕ ПОКРЕНУТ ТАЈ ЗАМАЈАЦ МОДЕРНИЗАЦИЈЕ И УЛАГАЊА, АКЦЕНАТ ЈЕ БИО НА УНАПРЕЂЕЊУ СТАЊА У РВ И ПВО. МОЖЕ ЛИ СЕ РЕЋИ ДА САДА ИМАМО БАЛАНСИРАНУ СИТУАЦИЈУ У ТОМ СМISЛУ У ВОЈСЦИ?

– Не смемо да заборавимо да је РВ и ПВО, као високотехнолошки вид, који мора да прати трендове у развоју технике и технологије, дужи временски период био запостављен. У претходних неколико година континуираним улагањима у овај вид, дошло је до ревитализације и осетног јачања РВ и ПВО. Велики број нових ваздухоплова је набављен, део је ремонтван и модернизован, набављени су нови ракетни системи и артиљеријско-ракетни системи за ПВД, савремени осматрачки радари, и може се рећи да је у тој првој фази великих улагања акценат у опремању и развоју способности био на том виду наше војске. У последњих три до четири године Копнена војска је такође у фокусу, пре свега кроз модернизацију и набавку нових артиљеријских средстава, модернизацију тенкова, набавку дронава, нових оклопних борбених возила, средстава и опреме за заштиту појединаца, стрељачког наоружања, тако да се може рећи да данас имамо избалансирани развој оба вида и специјалних снага ВС.

СА СТАНОВИШТА НАДЛЕЖНОСТИ И ЗАДАТАКА ОПЕРАТИВНЕ УПРАВЕ СВАКАКО ЈЕ ОД ЗНАЧАЈА И ПРАЋЕЊЕ ГЛОБАЛНИХ САВРЕМЕНИХ ТРЕНДОВА У ДОМЕНУ СПОСОБНОСТИ И УПОТРЕБЕ САВРЕМЕНИХ ВОЈСКИ. АКТУЕЛНА КРИЗНА ЖАРИШТА У СВЕТУ ПРУЖАЈУ ЈАСНУ СЛИКУ О ТЕНДЕНЦИЈАМА КАДА ЈЕ УПОТРЕБА ВОЈСКЕ У ПИТАЊУ. КОЛИКО ВОЈСКА СРБИЈЕ

ПОМНО ПРАТИ АКТУЕЛНЕ СУКОБЕ У КОНТЕКСТУ АНАЛИЗЕ СТАЊА И СУБЛИМИРАЊА ИСКУСТАВА У ЦИГЉУ ЕВЕНТУАЛНЕ ЊИХОВЕ ПРИМЕНЕ У НАШИМ ОРУЖАНИМ СНАГАМА?

– Активности страних оружаних снага, а посебно оружаних снага великих сила, њихове доктрине и настојања у развоју способности, важни су јер омогућавају уочавање трендова, анализу, процену и имплементацију тих искустава.

Актуелни оружани сукоби представљају својеврстан полигон који омогућава сагледавање нових и другачијих доктринарних приступа, техничко-технолошких и оперативнo-тактичких решења. Време и догађаји су неке погледе на вођење рата обесмислили, али су донели и нека друга иновативна решења. На глобалном нивоу убрзан је процес опремања и наоружавања, промењен приступ обуци и употреби снага, као и поглед на планирање и вођење војних операција.

Праћење актуелних оружаних сукоба, трендова у организовању оружаних снага, развоју наоружања и војне опреме од значаја су и за ВС, јер омогућава креирање нових и прилагођење постојећих праваца у развоју способности.

НАБАВКЕ, МОДЕРНИЗАЦИЈА И УПАГАЊА СУ АПСОЛУТНО НЕОПХОДНИ ЗА СТАЛНО УНАПРЕЂЕЊЕ СТАЊА И СПОСОБНОСТИ АЛИ ЈЕ ЧОВЕК КЉУЧНИ РЕСУРС. ПОБОЉШАЊЕ СТАНДАРДА ПРИПАДНИКА НАШЕ ВОЈСКЕ, ОСПОСОБЉАВАЊЕ, ОБУЧАВАЊЕ, УСАВРШАВАЊЕ И КАДРОВСКО ЗАНАВЉАЊЕ ПРОФЕСИОНАЛНОГ САСТАВА СУ КЉУЧНИ ПРОЦЕСИ У ТОМ КОНТЕКСТУ. КАДА САГЛЕДАВАТЕ ВОЈСКУ СРБИЈЕ КРОЗ ДОМЕН ОПЕРАТИВНИХ ПОСЛОВА СПАЖЕТЕ ЛИ СЕ СА ТЕЗОМ ДА ЈЕ БАЛАНС ИЗМЕЂУ ДВА ПРОЦЕСА, УПАГАЊА И МОДЕРНИЗАЦИЈЕ СА ЈЕДНЕ СТРАНЕ И БРИГЕ О СВАКОМ ПРИПАДНИКУ СА ДРУГЕ ПРЕДУСЛОВ СТАЛНОГ УНАПРЕЂЕЊА СТАЊА?

– Потпуно сам сагласан са наведном констатацијом. Наоружање и војна опре-

ма ма колико били важни, нису од значаја уколико нема квалитетно оспособљеног, задовољног и мотивисаног људства. Дакле, човек је увек на првом месту и без образованог и оспособљеног кадра, суштински нема ни способности. У последњих неколико година сведочимо динамичаном процесу унапређења живота и рада у нашим војним комплексима, интензивирању обуке и усавршавању кадра, сталном унапређењу вежбовних активности како у квантитету тако и сложености и квалитету, унапређењу услова у којима се изводи обука, као и побољшању животног стандарда наших припадника. Сигуран сам ће се овај свеобухватан процес унапређења услова живота и рада наших припадника, као један од сталних и приоритетних задатака, наставити и омогућити прилив новог кадра.

ВОЈСКА ЈЕ, ПРЕМА МИШЉЕЊУ БРОЈИХ ПОЗНАВАЛАЦА МЕЂУНАРОДНЕ ПОЛИТИКЕ, ЈЕДАН ОД ТЕМЕЉНИХ ЧИНИЛАЦА СПОЉНОПОЛИТИЧКОГ КАПАЦИТЕТА ЈЕДНЕ ДРЖАВЕ. ВАЖАН СЕГМЕНТ ПОСЛОВА ОПЕРАТИВНЕ УПРАВЕ ЧИНИ ДОМЕН РАДА ЦЕНТРА ЗА МУЛТИНАЦИОНАЛНЕ ОПЕРАЦИЈЕ. УЧЕШЋЕ ПРИПАДНИКА ВОЈСКЕ СРБИЈЕ У МНОП ЈЕ ОД ВИШЕСТРУКОГ ЗНАЧАЈА, КАКО СА СПОЉНОПОЛИТИЧКОГ АСПЕКТА, ТАКО И У КОНТЕКСТУ ДИЗАЊА СПОСОБНОСТИ И РАЗМЕНЕ ИСКУСТАВА. МОЖЕТЕ ЛИ ИЗНЕТИ ОСНОВНЕ ПОДАТКЕ О ТРЕНУТНОМ АНГАЖМАНУ ПРИПАДНИКА ВС У МНОП?

– Потпуно смо свесни значаја који учешће припадника Војске Србије у мулти-

националним операцијама под окриљем Уједињених нација, Европске уније и Међународних снага и посматрача (МФО) има са становишта спољне политике наше државе и њеног угледа на међународном плану. Поред војничких аспеката ангажовања у МНОП, управо и због наведеног значаја, са највишим нивоом одговорности и ангажовања приступамо овим задацима. Активности Центра за мултинационалне операције, чине један од приоритета у раду Оперативне управе. Тренутно смо ангажовани у девет међународних мисија. Поред мисија УН (UNIFIL у Либану, UNFICYP на Кипру, UNTSO на Блиском истоку и MINUSCA у ЦАР), и ЕУ (EUTM у Сомалији, EUTM RCA у ЦАР, ЕУТМ у Мозамбику и EUNAVFOR ATALANTA) учествујемо и у посматрачкој мисији у Египту. Наших 296 припадника, ангажовани су као војни посматрачи и штабни официри, у саставу санитарских тимова, инжињеријске групе, пешадијских јединица од одељења закључно са четом, као и у саставу војне болнице нивоа 2+. Наши припадници ангажовани у МНОП изузетно одговорно обављају своје задатке, неки од њих и у условима изузетно сложене безбедносне ситуације, као што је случај у Либану и мисији UNIFIL.

МОРАЛ ПРИПАДНИКА ВС ЈЕ ОД СУШТИНСКОГ ЗНАЧАЈА ЗА ФУНКЦИОНИСАЊЕ ЦЕЛОГ СИСТЕМА. ИЗВОРИШТА МОРАЛА И ВРЕДНОСНОГ УТЕМЕЉЕЊА

ВОЈСКЕ СРБИЈЕ СВАКАКО ЛЕЖЕ У НАШОЈ НАЦИОНАЛНОЈ И ВОЈНОЈ ИСТОРИЈИ И ТРАДИЦИЈИ. КАО НАЧЕЛНИК ОПЕРАТИВНЕ УПРАВЕ НАПАЗИТЕ СЕ НА МЕСТУ НА КОМЕ СУ ПРЕ ВАС БИЛИ, ИЗМЕЂУ ОСТАЛИХ, И ВОЈВОДЕ ПУТНИК, БОЈОВИЋ И МИШИЋ. ДЕЛИТЕ ЛИ МИШЉЕЊЕ ДА ЈЕ ЧУВАЊЕ СЕЋАЊА НА ИСТОРИЈАТ СРПСКОГ ВОЈНИКА ФУНДАМЕНТАЛНО ВАЖНО НЕ САМО У СМISЛУ ТРАДИЦИЈЕ НЕГО И БОРБЕНЕ ГОТОВОСТИ КРОЗ ИЗГРАДЊУ НЕРАСКИДИВОГ ВРЕДНОСНОГ И ИДЕНТИТЕТСКОГ ВЕЗИВНОГ ТКИВА ИЗМЕЂУ ВОЈСКЕ СРБИЈЕ И СВАКОГ ЊЕНОГ ПРИПАДНИКА?

– Морал је један од наведених чинилаца способности на почетку нашег разговора, али он није независан и не може се издвојено посматрати. Морал потиче из човека, има своје упориште у нашем идентитету и традицији, и свеобухватно утиче на начин како гледамо и како се односимо према држави, нацији, војсци, задатку и обавезама. У традицији често налазимо упориште за много тога што радимо, у примерима оних који су пре нас жртвовали себе, били носиоци вели-

ких задатака у сложеним и тешким околностима и налазили начин, вољу, снагу и истрајност да доносе одлуке, реализују задатке и да чувају војску, државу у готово немогућим историјским околностима и захваљујући којима и данас имамо слободу и државу. У војсци се данас према категорији морала односимо на прави начин, годишњим планом је предвиђен заиста велики број активности у том смислу. Често путујемо на Крф, на Кајмакчалан. Обележавамо годишњице смрти славних војсковођа, великих битака, страдања наших хероја итд. А примери великих и важних личности из наше војне историје, као и обичних војника који су обележили неко време, узор су свима нама. Захваљујући неговању културе сећања, чему се поклања достојна пажња, данас је тај осећај поноса и инспирације коју налазимо у традицији присутан не само у војсци, него и у целом друштву. Морал је суштинска категорија и у синергији са другим факторима суштински доприноси

јачању способности војске и негује ону толико пута доказану спремност нашег војника да, када за то дође час, без устезања брани слободу отаџбине.

ОВЕ ГОДИНЕ ОБЕЛЕЖАВАМО 25 ГОДИНА ОД АГРЕСИЈЕ НАТО НА НАШУ ОТАЏБИНУ. ПРЕ ОВЕ ДУЖНОСТИ БИЛИ СТЕ КОМАНДАНТ ХЕРОЈСКЕ 250. РАКЕТНЕ БРИГАДЕ ЗА ПВД КОЈА ЈЕ ПОДНЕЛА ОГРОМАН ТЕРЕТ ТОКОМ АГРЕСИЈЕ. КАКО ДАНАС САГЛЕДАВАТЕ ТИХ 78 ДАНА ОДБРАНЕ ОД АГРЕСОРА?

– Из визуре тада младог официра, агресија се једноставно десила. Није било места за озбиљније војно-политичке анализе. Имали смо јасан задатак и били смо посвећени одбрани отаџбине и верни војничкој заклетви. И није било никакве дилеме да ли се супроставити тада вишеструко бројнијем и технолошки напреднијем непријатељу. Данас у зрелијем животном добу, присутан је осећај поноса на начин на који смо бранили земљу, што смо постали део војничке традиције достојне предака, а посебно бих истакао осећај најдубљег пи-

јетета према погинулим саборцима и свим нашим грађанима.

КАО НАЧЕЛНИК УПРАВЕ КОЈА КРОЗ СВОЈЕ ПОСЛОВЕ ПЛАНИРАЊА, АНАЛИЗА И КОНТРОЛА САГЛЕДАВА СТАЊЕ БОРБЕНЕ ГОТОВОСТИ И ПРЕДЛАЖЕ МЕРЕ ЗА ЊЕНО УНАПРЕЂЕЊЕ, МОЖЕТЕ ЛИ ИЗНЕТИ ОСНОВНЕ АКТИВНОСТИ КОЈЕ ЋЕ ВОЈСКА СРБИЈЕ ПРЕДУЗИМАТИ У ТОМ СМИСЛУ У НАРЕДНОМ ПЕРИОДУ?

– Како сам већ нагласио, процес јачања војске и унапређења њених способности је већ константа у последњих неколико година. Оперативна управа наставља са праћењем способности Војске Србије, кроз анализе, али и контролну функцију. Најдиректнији допринос способностима Војске у неком ближњем периоду очекујемо од припрема и реализације ЗТВБГ „Вихор 2024”. У најкраћем, као синтеза свега реченог, све активности Војске Србије имају у крајњем само један циљ – јачање Војске Србије у свим сегментима њеног рада. ▀